

RAADSINFORMATIEBRIEF

Van

college van burgemeester en wethouders

Vergadering van

21 mei 2024

Kenmerk

Z/23/065232 / D/24/141521

Portefeuillehouder

Mariëtte Pennarts-Pouw

Portefeuille

Overig of n.v.t.

Opsteller

Doggenaar, Reinard van

Onderwerp

Vervolgtraject verkenningssstudie glastuinbouwgebied Harmelerwaard

Kennisnemen van

De uitkomsten van de overleggen met provincie Utrecht en gemeente Utrecht over een bijdrage aan een propositie en lobbytraject voor transformatie van het glastuinbouwgebied Harmelerwaard en de relatie met de Woerdense bijdrage.

Inleiding

Op 25 januari 2024 is het raadsvoorstel over de uitkomsten van de verkenningssstudie (D/23/128662) in de gemeenteraad behandeld. De raadsbehandeling heeft uitgewezen dat de drie voorgestelde richtinggevende toekomstperspectieven voor het glastuinbouwgebied Harmelerwaard breed worden gedragen. Daarnaast is besloten om geen grootschalige woningbouw in het gebied mogelijk te maken, de uitkomsten van de studie te gebruiken als bouwstenen voor het gebiedsprogramma 'Achtertuin van Harmelen' en tot 2030 niet actief te sturen op transformatie van het glastuinbouwgebied.

Het voorstel om niet actief te sturen op transformatie van het glastuinbouwgebied tot 2030 komt voort uit een fors financieel tekort op realisatie van de toekomstperspectieven. Vooruitlopend op actieve inzet op transformatie zullen externe financiële middelen beschikbaar moeten komen om de transformatie haalbaar te maken. De gemeente Woerden kan een transformatie in lijn met de drie voorgestelde toekomstperspectieven financieel niet alleen dragen. Om zicht te krijgen op externe financiële middelen zal de gemeente Woerden echter wel actie moeten ondernemen. Niets doen tot aan 2030 en hopen dat deze middelen vanzelf onze kant opkomen is onrealistisch. In lijn hiermee heeft het college de gemeenteraad in het raadsvoorstel gevraagd om een budget ter hoogte van € 125.000 beschikbaar te stellen voor een propositie en lobbytraject voor transformatie van het gebied.

De gemeenteraad heeft tijdens de behandeling van het raadsvoorstel het amendement 'Houd de Harmelerwaard op de rails' aangenomen. In het amendement wordt het college gevraagd om te onderzoeken welke middelen provincie Utrecht en gemeente Utrecht ter beschikking willen stellen voor een propositie en lobbytraject en de Woerdense bijdrage in relatie met deze bijdragen te bezien. Daarbij heeft de gemeenteraad het college verzocht om de uitkomsten van dit onderzoek per raadsinformatiebrief met de gemeenteraad te delen. Via deze raadsinformatiebrief informeren wij u hierover.

Kernboodschap

Voor een haalbare transformatie van het het glastuinbouwgebied is het zoeken naar een juiste balans tussen

maatschappelijke doelen en belangen in relatie tot de benodigde investeringen. Zowel het regionale commitment als de inbrengwaarde van gronden zijn hierin belangrijke ingrediënten. Het budget dat het college voor een vervolgtraject via het raadsvoorstel (D/23/128662) aan de raad heeft voorgelegd, richt zich op een propositie en lobbytraject om het regionale commitment inclusief bijbehorende financiële geldstromen voor transformatie van het gebied te vergroten. Wij willen voor dit traject samenwerken met provincie Utrecht en gemeente Utrecht. Deze samenwerking zoeken wij op omdat transformatie van het glastuinbouwgebied in de Harmelerwaard niet alleen Woerdense, maar ook regionale belangen dient. In de door ons geschetste toekomstperspectieven is veel aandacht voor groenblauwe structuren en recreatieve mogelijkheden die een lokale én regionale functie hebben. Door de provincie én gemeente Utrecht te betrekken zijn de meest relevante publieke partijen direct betrokken en vergroten we onze slagkracht.

In de afgelopen periode hebben wij naar aanleiding van het aangenomen amendement gesproken met provincie en gemeente Utrecht. Tijdens deze gesprekken hebben wij expliciet uitgevraagd welke bijdrage zij kunnen leveren aan een propositie en lobbytraject als vervolg op de verkenningssstudie glastuinbouwgebied Harmelerwaard. De provincie Utrecht was al aan boord als partner tijdens het traject voor de verkenningssstudie. Zij heeft in lijn met de eerder gestuurde brief (D/24/144720) aangegeven graag te willen participeren in een vervolgtraject. De provincie is bereid om een bijdrage in capaciteit en middelen te leveren die gelijk is aan de Woerdense inzet. Wel hebben zij benoemd dat het initiatief voor een vervolgtraject in eerste instantie een Woerdense aangelegenheid is. Als Woerden geen inzet pleegt op een vervolgtraject, zal de provincie Utrecht dat ook niet doen. Kortom; het is aan ons om de eerste stap te zetten.

De gemeente Utrecht heeft in februari 2024 per brief een reactie gestuurd op onze verkenningssstudie (D/24/144623). Tijdens de verkenningssstudie hebben wij al gesproken met wethouder Eerenberg (o.a. Ruimtelijke Ordening) over de gewenste betrokkenheid van de gemeente Utrecht bij een vervolgtraject. In deze brief wordt hieraan gerefereerd. De gemeente Utrecht geeft schriftelijk aan zich goed te herkennen de toekomstperspectieven uit de verkenningssstudie. Zij vindt betrokkenheid bij het vervolgtraject wenselijk, vanwege het belang dat zij hecht aan groen om de stad en het programma 'Groen groeit mee'. Groen groeit mee is een regionaal programma, dat zich richt op een goede balans tussen verstedelijking en groenontwikkeling. Wel wordt een voorbehoud gemaakt aan de omvang van de deelname in verband met een schaarste in beschikbare middelen en capaciteit.

In de gesprekken die wij hebben gevoerd met de gemeente Utrecht werd de schriftelijke reactie bevestigd. De gemeente Utrecht wil vanuit de mogelijkheden van haar lijnorganisatie meedoen in een lobbytraject voor de Harmelerwaard, maar zal hiervoor geen aparte capaciteit en middelen reserveren. In de praktijk houdt dit in dat wij periodiek met de strategen van de gemeente Utrecht in overleg zullen treden over het onder de aandacht brengen van de transformatiemogelijkheden van het glastuinbouwgebied in de Harmelerwaard bij de juiste gremia. Waar mogelijk trekken wij hierin samen op. Wel is daarbij ook benoemd dat gemeente Utrecht op dit moment meer prioriteit geeft aan recreatieve en groenblauwe ontwikkelmogelijkheden aan de oostkant van de stad. Het zogeheten Kromme Rijn-gebied staat op dit moment hoger op de prioriteitenlijst dan de Harmelerwaard.

Conclusie vanuit het onderzoek is dus dat provincie Utrecht mee wil doen in een vervolgtraject op de verkenningssstudie. De gemeente Utrecht wil aangehaakt blijven, maar stapt niet direct volledig aan boord. Op basis van het budgetvoorstel dat wij hebben gedaan en het commitment van provincie Utrecht is voor de komende 6 jaar een totaalbudget beschikbaar van ongeveer € 250.000. We hanteren een tijdspanne van 6 jaar, omdat dit overeenkomt met het besluit om tot aan 2030 niet actief in te zetten op transformatie van het gebied. Van het totale budget verwachten wij dat ongeveer 3/5 deel (€ 150.000) nodig is voor personele capaciteit en 2/5 deel (€ 100.000) voor werkbudget. Gemiddeld genomen komt dit neer op een inzet van ruim een halve dag per week, waarvoor wij en provincie Utrecht personele capaciteit leveren. Het werkbudget zal worden gebruikt voor advisering, onderzoek, marketing en communicatie.

Aangezien de provincie Utrecht heeft aangegeven, dat zij geen budget beschikbaar zal stellen wanneer Woerden dat niet doet, is het aan de Woerdense gemeenteraad om te besluiten of er een vervolgtraject op de verkenningssstudie naar het glastuinbouwgebied Harmelerwaard in gang wordt gezet of niet. De argumenten om een vervolgtraject uit te voeren zijn opgenomen in het raadsvoorstel over de uitkomsten van de verkenningssstudie. Eén van de belangrijkste argumenten is om regie te houden op het gebied en ongewenste voorstellen en ontwikkelingen te voorkomen. Zoals in de verkenningssstudie beschreven bevindt de Harmelerwaard zich op een scharnierpunt tussen oost en west, stad en land, oeverwal en veenpolders, nat en droog en open en gesloten landschappen. Hierdoor komen vele lokale en bovenlokale opgaven bij elkaar. Dit biedt enorme kansen, maar zorgt ook voor een voortdurende dynamiek in het gebied. Daarnaast is het een gegeven dat de toekomst van de glastuinbouw in het gebied onder druk staat. Om regie te houden en te kunnen blijven sturen op een gewenste ontwikkeling op de lange termijn is een budgetvoorstel voor een vervolgtraject aan de gemeenteraad voorgelegd.

Financiën

In het raadsvoorstel van 25 januari 2024 (D/23/128662) hebben wij een bedrag van circa € 125.000 gevraagd ten behoeve van personele inzet, budget voor advies, onderzoek, marketing en communicatie. Hierbij de onderbouwing voor

het gevraagd budget:

Opstellen propositie		Lobbytraject	
Personele capaciteit	26.500	Personele capaciteit	45.500
Budget advies/ onderzoek	10.000	Budget advies/ onderzoek	25.000
Budget marketing/ communicatie	7.500	Budget marketing/ communicatie	7.500
Totaal	44.000		78.000

Ten opzichte van het aanvullend memo (D23133921) zijn de totale kosten bijgesteld, waardoor het op een totaalbedrag van € 122.000 uitkomt. De kosten bestaan uit jaarlijkse personele kosten van €12.000 en een eenmalig werkbudget van € 50.000. Wij gaan hierbij uit van een looptijd van 6 jaar; namelijk van 2024 tot 2030. Deze mutatie wordt meerjarig opgenomen in de voorjaarsrapportage en via het voorstel voor de voorjaarsrapportage ter besluitvorming aan u voorgelegd.

Vervolg

Het budgetverzoek uit het raadsvoorstel Uitkomsten verkenningssstudie glastuinbouwgebied Harmelerwaard (D/23/128662) wordt behandeld bij de raadsvergadering over de voorjaarsrapportage.

Bijlagen

- Reactie provincie Utrecht op verkenningssstudie glastuinbouwgebied Harmelerwaard (D/24/144720)
- Reactie gemeente Utrecht op verkenningssstudie glastuinbouwgebied Harmelerwaard (D/24/144623)